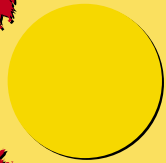
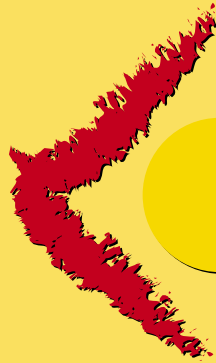

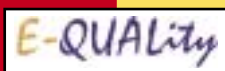

Το Πρόγραμμα της Κ.Π. EQUAL συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο σε ποσοστό 75% και το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας σε ποσοστό 25%

equal

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

ΜΑΪΟΣ
2005

ΕΚΔΟΣΗ:

Α.Σ. ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ-MEVEL/MENTOR ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΕ
Υπεύθυνος: Χρήστος Κουρούσης (xkouroussis@mentor.gr)

Σας καλωσορίζουμε στο **τέταρτο** και τελευταίο ηλεκτρονικό newsletter του Εθνικού Θεματικού Δικτύου για τη «Συμφιλίωση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής» της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL.

Σκοπός του newsletter είναι η ευρύτερη δυνατή πληροφόρηση για το περιεχόμενο των εργασιών και συμπερασμάτων του Κοινού Προγράμματος Εργασιών, στο οποίο συμμετέχουν οκτώ Αναπτυξιακές Συμπράξεις με έργο που αναφέρεται (α) στον εντοπισμό των κενών πολιτικής που πρέπει να καλυφθούν (β) στην καταγραφή των απαραίτητων θεσμικών παρεμβάσεων για την εναρμόνιση εργασίας και οικογένειας και (γ) στην ευαισθητοποίηση του επιχειρηματικού κόσμου στα θέματα συμφιλίωσης οικογένειας και εργασίας.

Στο Εθνικό Θεματικό Δίκτυο για τη συμφιλίωση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής **συμμετέχουν** οι εξής Αναπτυξιακές Συμπράξεις:

1. ΑΣ EQUAL-ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ
2. ΑΣ ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ
3. ΑΣ ΑΘΗΝΑ
4. ΑΣ ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ – MEVEL
5. ΑΣ ΕΥΤΡΟΦΙΑ
6. ΑΣ ΗΡΑ
7. ΑΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΖΩΗΣ
8. ΑΣ E-QUALITY, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΒΟΡΕΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

**FORUM για τη
«Συμφιλίωση Οικογενειακής
και Επαγγελματικής Ζωής»,
Αθήνα, 5 Απριλίου 2005**

□ Πρόγραμμα του FORUM

Σημαντικό γεγονός για τις εργασίες του Εθνικού Θεματικού Δικτύου για τη «Συμφιλίωση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής» αποτέλεσε η ανοικτή εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο Ζάππειο στις 5 Απριλίου 2005. Στο FORUM αυτό συμμετείχαν αρκετοί εκπρόσωποι από φορείς που δεν συμμετέχουν στις Αναπτυξιακές Συμπράξεις που αποτελούν το Δίκτυο, καθώς και από κοινωνικούς εταίρους.

Τις εργασίες συντόνισε η Λέκτορας του Παντείου Πανεπιστημίου κα Μαρία Στρατηγάκη, ενώ η επίσημη έναρξη έγινε από τον Καθηγητή Δημήτριο Κοντό, Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας. Χαιρετισμούς απηύθυναν η κα Φωτεινή Τσίλερ, Προϊσταμένη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης της Κ.Π. EQUAL και ο κ. Στέλιος Παντελόπουλος, Συντονιστής του Εθνικού Θεματικού Δικτύου για τη «Συμφιλίωση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής».

Εισήγηση παρουσίασε η κα Αλίκη Μουρίκη, Εμπειρογνώμων του Εθνικού Θεματικού Δικτύου, με θέμα «Βασικές Πτυχές της Συμφιλίωσης Οικογένειας και Εργασίας», ενώ ο κ. Γιώργος Σαρανταυγάς (ΑΣ ΕΥΤΡΟΦΙΑ) παρουσίασε μελέτη με τίτλο «Περιορισμοί και Προβλήματα στην Εφαρμογή των Νέων Μορφών Οργάνωσης της Εργασίας - Περιπτώσεις από την Ελληνική Πραγματικότητα».

Τέλος, οι Φωτεινή Μηλιώνη και Θοδωρής Ζέης (Δικηγόροι στο ΚΕΘΙ) παρουσίασαν τον «Οδηγό Καλών Πρακτικών για τη Συμφιλίωση της Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής».

□ Εισηγήσεις από τις εισηγήσεις που παρουσιάστηκαν

Η κα Αλίκη Μουρίκη στην εισήγησή της επισήμανε τις ανάγκες για πιο ισόρροπη κατανομή των ρόλων μεταξύ ανδρών και γυναικών, για σημαντική αύξηση της γυναικείας απασχόλησης καθώς και την αυξανόμενη σημασία του ανθρώπινου δυναμικού ως στοιχείο ανταγωνιστικότητας. Παρουσίασε ενδεικτικές μορφές συμφιλίωσης (άδειες απουσίας για οικογενειακούς λόγους, ευελιξία του χρόνου και του χώρου εργασίας, υποδομές φροντίδας παιδιών και ηλικιωμένων, κοινωνικά ωράρια-χρόνος των πόλεων), τα πλεονεκτήματα και περιορισμούς για τις επιχειρήσεις και τους εργαζόμενους καθώς επίσης και τους ανασταλτικούς παράγοντες στις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου. Τέλος, κατέγραψε τις προϋποθέσεις για επιτυχείς πολιτικές συμφιλίωσης οικογένειας και εργασίας:

- Να ευνοούνται από το θεσμικό πλαίσιο.
- Να στηρίζονται από επαρκή υποδομή φροντίδας.
- Να αντανakλούν την πραγματικότητα της επιχείρησης, να είναι δηλ. εφαρμόσιμες.
- Να είναι αμοιβαία επωφελείς και για τις δύο πλευρές.
- Να είναι ευέλικτες, γιατί οι ανάγκες των εργαζομένων αλλάζουν.
- Να συνδέονται με μια ουσιαστική αλλαγή νοοτροπίας της διοίκησης.
- Να παρακολουθούνται και να αξιολογούνται συστηματικά.

Ο κ. Γιώργος Σαρανταυγός στην εισήγησή του παρουσίασε τη δομή και το περίγραμμα των στόχων μελέτης με τίτλο «Περιορισμοί και Προβλήματα στην Εφαρμογή των Νέων Μορφών Οργάνωσης της Εργασίας - Περιπτώσεις από την Ελληνική Πραγματικότητα». Σκοπός της μελέτης είναι να διερευνήσει προφανείς, ενδότερες, αλλά και άδηλες πτυχές του ζητήματος που αφορά στην υιοθέτηση και εφαρμογή νέων μορφών οργάνωσης της εργασίας από τις ελληνικές επιχειρήσεις. Το πόνημα συνιστά συνεκτικό τμήμα των εργασιών του Κοινού Προγράμματος Εργασιών (ΚΠΕ) του Εθνικού Θεματικού Δικτύου, κατατείνει στην εξασφάλιση κοινών στόχων μεταξύ των Αναπτυξιακών Συμπράξεων του Δικτύου και αποτελεί ουσιαστικό συμπλήρωμα του Οδηγού Καλών Πρακτικών για τη Συμφιλίωση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής, εξειδικεύοντας στα προβλήματα και τους περιορισμούς της εφαρμογής των Νέων Μορφών Οργάνωσης της Εργασίας.

Η εισήγηση περιελάμβανε καταρχήν μια επισημολογική προσέγγιση του θέματος των Νέων Μορφών Οργάνωσης της Εργασίας, επεκτεινόμενη στη συνέχεια σε πρακτικά ζητήματα (ανασχές, περιορισμοί, δυνατότητες, πλεονεκτήματα). Ειδική αναφορά έγινε σε επιμέρους κλάδους της οικονομίας και σε συγκεκριμένα παραδείγματα, δεδομένης της εμπειρίας από την ανάπτυξη και εφαρμογή σχετικών πιλοτικών δράσεων από Αναπτυξιακές Συμπράξεις του Εθνικού Θεματικού Δικτύου.

Ο πρωταρχικός σκοπός του πονήματος είναι η συγκέντρωση και ανάλυση πληροφοριών αναφορικά με τους λόγους (ανασχές και προβλήματα) της μη εφαρμογής των Νέων Μορφών Οργάνωσης της Εργασίας στις ελληνικές επιχειρήσεις και, ειδικότερα, τους ουσιαστικούς λόγους που αποτρέπουν τις επιλεγμένες επιχειρήσεις-μέλη των Αναπτυξιακών Συμπράξεων

του Κοινού Προγράμματος Εργασιών του Εθνικού Θεματικού Δικτύου να τις υιοθετήσουν και εφαρμόσουν.

Οι Φωτεινή Μηλιώνη και Θοδωρής Ζέης παρουσίασαν τον «Οδηγό Καλών Πρακτικών για τη Συμφιλίωση της Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής». Ο Οδηγός αυτός αποτελεί εργαλείο του Εθνικού Θεματικού Δικτύου και στοχεύει στην ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και των Αρχών που ευθύνονται για την εφαρμογή του Κοινοτικού δικαίου και των εθνικών κανόνων για το συνδυασμό οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, προκειμένου να διευκολυνθούν οι μεταβολές στις δομές και τις συμπεριφορές και να αναπτυχθούν νέα μοντέλα συνεργασίας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Ο Οδηγός αυτός αποτελείται από πέντε κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο δίνονται οι γενικές έννοιες (πχ συλλογική σύμβαση εργασίας, άδεια, υπηρεσίες στήριξης, ωράριο εργασίας κλπ.), ενώ στο δεύτερο κεφάλαιο περιλαμβάνονται η σχετική εθνική και ευρωπαϊκή (σε επίπεδο Οδηγίων) νομοθεσία. Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η μεθοδολογία και τα συμπεράσματα έρευνας που εκπόνησε το Εθνικό Θεματικό Δίκτυο, προκειμένου να καταγράψει την ενδεχόμενη διάσταση λόγου και πράξης, με τέσσερις μελέτες περίπτωσης (case – studies). Στο τέταρτο κεφάλαιο επιχειρείται η καταγραφή καλών πρακτικών από κοινωνικούς εταίρους και φορείς του Δημοσίου. Τέλος, στο πέμπτο κεφάλαιο καταγράφονται καλές πρακτικές από την ευρωπαϊκή εμπειρία (σε θέματα όπως ευέλικτες μορφές εργασίας, ειδικές άδειες, διακοπές σταδιοδρομίας ή περιστασιακή αποχώρηση από την εργασία κλπ.) με την παρουσίαση 18 καλών πρακτικών από αγροτικές περιοχές έξι χωρών της Ευρώπης (Γαλλίας, Γερμανίας, Ιρλανδίας, Ολλανδίας, Πορτογαλίας, Φινλανδίας) καθώς επίσης και καλές πρακτικές από την εμπειρία της υλοποίησης της Κ.Π. EQUAL στην Ελλάδα.

*Συνέδριο για τη
«Συμφιλίωση Οικογενειακής και
Επαγγελματικής Ζωής»,
Αθήνα, 19–20 Μαΐου 2005*

□ Πρόγραμμα του Συνεδρίου

Ολοκληρώθηκαν με επιτυχία οι εργασίες του Συνεδρίου για τη «Συμφιλίωση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής», το οποίο διενεργήθηκε στην Αθήνα στο χώρο του Ιδρύματος Ευγενίδου στις 19 και 20 Μαΐου 2005. Την έναρξη του Συνεδρίου, το οποίο αποτέλεσε και το κεντρικό γεγονός των δράσεων του Εθνικού Θεματικού Δικτύου, κήρυξε ο Γενικός Γραμματέας Διαχείρισης Κοινοτικών και Άλλων Πόρων καθηγητής Σπύρος Ι. Βλιάμος. Την πρώτη ημέρα το πρόγραμμα περιελάμβανε χαιρετισμό της Γενικής Γραμματέως Ισότητας και Ευγενίας Τσουμάνη και εισηγήσεις του κ. Ιωάννη Δρυμούση, στελέχους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη Γενική Διεύθυνση Απασχόληση, Κοινωνικές Υποθέσεις και Ίσες Ευκαιρίες με θέμα «Ίσες Ευκαιρίες και Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση» και της κας Σταυρούλας Δημητριάδη, εκπροσώπου του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας με θέμα «Συμφιλίωση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής: Εθνικές Εμπειρίες».

Η δεύτερη ημέρα του Συνεδρίου ήταν χωρισμένη σε δύο ενότητες. Η πρώτη, με θέμα «Συμφιλίωση Προσωπικής και Επαγγελματικής Ζωής: η Ελληνική Πραγματικότητα», περιελάμβανε εισηγήσεις της κας Βασιλικής Στάικου, Προϊσταμένης της Μονάδας Β2 της Κ.Π. EQUAL με θέμα «Η Συμβολή των Εθνικών Θεματικών Δικτύων στην επίτευξη των στόχων της Κ.Π. EQUAL», του

κ. Στέλιου Παντελόπουλου, Υπεύθυνου του Εθνικού Θεματικού Δικτύου με θέμα «Αποτελέσματα του Εθνικού Θεματικού Δικτύου για τη Συμφιλίωση Οικογενειακής και Επαγγελματικής ζωής», της κας Φωτεινής Μηλιώνη, Νομικού, με θέμα «Το Θεσμικό και Νομικό Πλαίσιο για τη Συμφιλίωση Επαγγελματικής και Προσωπικής ζωής στην Ελλάδα», του Δρ. Μιλτιάδη Σταμπουλή, Οικονομολόγου της Εργασίας, Μεσολαβητή Διαιτητή Οργανισμού Μεσολάβησης Διαιτησίας και της κας Ματίνας Γιαννακούρου, Δικηγόρου, Δρ. Εργατικού Δικαίου με θέμα «Η συμβολή του κοινωνικού διαλόγου για τη συμφιλίωση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» και της κας Αλίκης Μουρίκη, Εμπειρογνώμονα του Εθνικού Θεματικού Δικτύου με θέμα «Προτάσεις Πολιτικής για την Προώθηση της Συμφιλίωσης Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής».

Η δεύτερη ενότητα, με θέμα «Η Συμφιλίωση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής στο Πλαίσιο της Κ.Π. EQUAL» περιελάμβανε εισηγήσεις της κας Μαργαρίτα Δεφίγγου, Συντονίστριας της Α.Σ. «Δίκτυο για την Ισότητα των Ευκαιριών» με θέμα «Αποτελέσματα και καλές πρακτικές των Αναπτυξιακών Συμπράξεων για θέματα ισότητας» και της Δρ. Ευφροσύνης Καρποδίνη-Δημητριάδη, Συντονίστριας της Α.Σ. «Πρωτοβουλία για την Ποιότητα της Εργασιακής ζωής» με θέμα «Αποτελέσματα και Καλές Πρακτικές των Αναπτυξιακών Συμπράξεων για θέματα Υιοθέτησης Νέων Μορφών Οργάνωσης Εργασίας».

▣ Συμπεράσματα του Συνεδρίου

Πρωτοβουλίες όπως η **Κ.Π. EQUAL** είναι αναγκαίες για να υπάρχει η δυνατότητα πειραματισμού στην εξεύρεση καινοτόμων λύσεων στο πρόβλημα της άνισης πρόσβασης στην αγορά εργασίας, ενώ η λειτουργία Εθνικών Θεματικών Δικτύων είναι απαραίτητη για να θέτει στόχους (μέσα από το Κοινό Πρόγραμμα Εργασιών), να αναδεικνύει τις καλές πρακτικές που προκύπτουν από τις δράσεις και να αξιολογεί τα επιμέρους αποτελέσματα. Το διήμερο Συνέδριο, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 19 και 20 Μαΐου 2005, επιχείρησε αφενός να φωτίσει τις πολύπλευρες διαστάσεις των πολιτικών για τη συμφιλίωση της οικογενειακής με την επαγγελματική ζωή, με αναφορές τόσο στην ευρωπαϊκή, όσο και την ελληνική εμπειρία και, αφετέρου, να επισημάνει τη συμβολή των έργων της Κ.Π. EQUAL, αλλά και του ίδιου του Εθνικού Θεματικού Δικτύου, στην ευαισθητοποίηση των επιχειρήσεων και του κοινού στη σημασία των πολιτικών συμφιλίωσης, την εξεύρεση βιώσιμων λύσεων σε θέματα ισότητας και την προώθηση νέων μορφών οργάνωσης της εργασίας.

Στη διάρκεια των εργασιών του Συνεδρίου παρουσιάστηκε, μεταξύ άλλων, το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο στην Ελλάδα, που αφορά άμεσα ή έμμεσα στη συμφιλίωση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής (άδειες φροντίδας παιδιού, μέριμνα παιδιών και ηλικιωμένων, ισότητα των φύλων, χρόνος εργασίας, κοινωνικά ωράρια κλπ.). Σύμφωνα με την ανάλυση, η οποία περιλαμβάνεται στον **«Οδηγό καλών πρακτικών για τη συμφιλίωση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής»** που εκπονήθηκε από την Α.Σ. ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ, το θεσμικό πλαίσιο, παρόλο που έχει μεγάλα περιθώρια βελτίωσης, κρίνεται μεν αρκετά ικανοποιητικό, αλλά πάσχει σε επίπεδο εφαρμογής και χρειάζεται

ποτε επικαιροποίηση, κωδικοποίηση και αξιοποίηση των ρυθμίσεων και διατάξεων που ισχύουν. Κυρίως, όμως, χρειάζεται να συμφιλιωθεί το «δίκαιο» με το «φύλο», που αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε διάσταση.

Ειδική μνεία έγινε στη συμβολή των κοινωνικών εταίρων στην προώθηση της συμφιλίωσης, ιδίως στο επίπεδο των ευρωπαϊκών θεσμών κοινωνικού διαλόγου, που αντανακλάται στη υπογραφή πέντε συμφωνιών-πλαίσιο, οι οποίες, ωστόσο, μένει να συμπεριληφθούν στις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας και το θεσμικό πλαίσιο κάθε χώρας-μέλους. Επίσης, τονίστηκε το γεγονός ότι στην Ελλάδα, τα θέματα της συμφιλίωσης εξακολουθούν να βρίσκονται σε χαμηλή προτεραιότητα στη διαπραγματευτική ατζέντα, καθώς τα υψηλά ποσοστά ανεργίας και οι χαμηλές αμοιβές παραμένουν στο επίκεντρο του προβληματισμού των συνδικάτων, ενώ είναι ορατός ο κίνδυνος περαιτέρω υποβάθμισης των

αιτημάτων αυτών στο μέλλον. Το «πλαίσιο δράσεων για την ισότητα των φύλων» που διατυπώθηκε από τους κοινωνικούς εταίρους και περιλαμβάνει τέσσερις περιοχές προτεραιότητας μπορεί να αποτελέσει το βασικό εργαλείο για την εφαρμογή κοινά αποδεκτών, βιώσιμων και αποτελεσματικών λύσεων στο πρόβλημα της συμφιλίωσης οικογένειας και εργασίας.

Στις προτάσεις πολιτικής για την προώθηση της συμφιλίωσης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής αναφέρθηκαν οι ανασταλτικοί παράγοντες που εμποδίζουν την ευρεία εφαρμογή πολιτικών συμφιλίωσης στη χώρα μας και επισημάνθηκαν οι προϋποθέσεις επιτυχούς εφαρμογής των παρεμβάσεων πολιτικής στα επίπεδα του κράτους, των επιχειρήσεων, των κοινωνικών εταίρων αλλά και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Τα νέα μέτρα πρέπει να κινούνται προς τέσσερις βασικές κατευθύνσεις: (α) τη βελτίωση της υποδομής φροντίδας, του συστήματος αδειών και της κοινωνικής οργάνωσης του χρόνου, (β) τις δραστικές αλλαγές στην οργάνωση της εργασίας, (γ) την αναμόρφωση του ασφαλιστικού συστήματος και (δ) την αλλαγή των νοοτροπιών, στάσεων και αντιλήψεων, κυρίως σε σχέση με τους ρόλους των δύο φύλων στην οικογένεια και την εργασία. Ωστόσο, τονίστηκε η επιτακτική ανάγκη να δοθούν πρώτα απαντήσεις σε μια σειρά από κρίσιμα ερωτήματα, που συνιστούν ταυτόχρονα και διλήμματα πολιτικής, όπως: ποιος επωμίζεται το κόστος των πολιτικών συμφιλίωσης, ποιος φροντίζει την οικογένεια όταν εργάζονται οι γυναίκες και μάλιστα με φιλοδοξίες επαγγελματικής ανέλιξης, πώς συμβιβάζονται τα παρατεταμένα ωράρια εργασίας με την ανάγκη των εργαζομένων για περισσότερο προσωπικό χρόνο και πώς αναπληρώνεται η απώλεια εισοδήματος;

Στο πλαίσιο των εργασιών του Συνεδρίου παρουσιάστηκαν, επίσης, τα αποτελέσματα και

οι καλές πρακτικές που ανέδειξαν οι δράσεις των οκτώ Α.Σ. που συμμετέχουν στο Εθνικό Θεματικό Δίκτυο, και ειδικότερα σε σχέση με:

- (α) την προώθηση της ισότητας στην εργασία και τη διαχείριση της ενδοεπιχειρησιακής πολυμορφίας και
- (β) τα προβλήματα που ανακύπτουν από την εφαρμογή των νέων μορφών οργάνωσης της εργασίας.

Διαπιστώθηκε ότι, όσον αφορά στην πρώτη ενότητα δράσεων, τα αποτελέσματα υπήρξαν εντυπωσιακά, ιδίως με την εφαρμογή σχεδίων ισότητας σε 73 επιχειρήσεις, την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε 500 εργαζόμενες γυναίκες, αλλά και την εισαγωγή του καινοτόμου θεσμού των «συμβούλων πολυμορφίας» για πρώτη φορά στην ελληνική επιχειρηματική πραγματικότητα. Όσον αφορά στη δεύτερη ενότητα, ξεχώρισαν δράσεις όπως η τηλεκατάρτιση των γυναικών της υπαίθρου με ειδικά εκπαιδευτικά πακέτα, η τηλεεργασία και το τηλεμπόριο για κατοίκους απομακρυσμένων περιοχών και η απασχόληση ατόμων με ειδικές ανάγκες σε call centres.

Στο κλείσιμο των εργασιών του Συνεδρίου επιχειρήθηκε μια σύνοψη των κυριότερων συμπερασμάτων που προέκυψαν, τόσο μέσα από τις εισηγήσεις-παρουσιάσεις των ομιλητών, όσο και μέσα από τη διετή δραστηριότητα του Εθνικού Θεματικού Δικτύου γενικότερα. Τονίστηκε ιδιαίτερα η ανάγκη να επιμεριστεί το κόστος των μέτρων προώθησης των πολιτικών συμφιλίωσης ανάμεσα στο κράτος, τις επιχειρήσεις και τους κοινωνικούς εταίρους, όπως και να αναλάβει η Γενική Γραμματεία Ισότητας πρωταγωνιστικό ρόλο στην προώθηση των θεμάτων της συμφιλίωσης και το συντονισμό του κοινωνικού διαλόγου.

Στις σημερινές συνθήκες που επικρατούν στη χώρα μας, η συμφιλίωση οικογένειας και εργασίας μοιάζει να είναι αίτημα «πολυτελείας» και όχι πρώτης γραμμής. Η ανάγκη των ατόμων για οποιαδήποτε εργασία επισκιάζει την ανάγκη για ποιότητα της εργασίας, αλλά και της ζωής γενικότερα. Ωστόσο, ο στόχος για σημαντική αύξηση της γυναικείας απασχόλησης και ισότιμη συμμετοχή τους στην εργασία δεν μπορεί να επιτευχθεί παρά μόνο μέσα από την ουσιαστική διευκόλυνση των ατόμων να εναρμονίζουν τους απαιτητικούς και αντικρουόμενους ρόλους τους. Η αναμέτρηση με τη σκληρή πραγματικότητα των οικονομικών επιταγών, των θεσμικών αγκυλώσεων και των κοινωνικών αντιλήψεων επιβάλλει υπερβάσεις και θυσίες από όλους, και κυρίως από αυτούς που έχουν μεγαλύτερα περιθώρια, ώστε να προκύψει το μεγαλύτερο όφελος, τόσο κοινωνικό, όσο και οικονομικό.